

he takaro ehara i te karakia i te whawhai ranei. Kua e meatia te takaro hei atua whakapakoko. I te rironga o tetahi kapu putupooro i tetahi iwi he nui te hari i hari ai ratou. I powhiritia taua kapu i nga marae huhua, i tangihia, i tapaea ki te taonga ki te moni. Aue, taukiri e! Ano ko te whanau-a-Iharaira i koropiko ra ki te kuao koura. Me i whai mana au ka wawahia e au nga kapu katoa, nga hiira nga pouira roohi ranei.

KIA ITI TAKARO, KIA NUI MAHI.

Kua panuitia nga kupu a to tatou Pirimia, a Te Kooti, i mea ai ia kia iti te takaro kia piki ko te mahi no te mea kaore te iwi e ora i te takaro; ko te oranga ke kei runga i te mahi, ara i nga mahi hipi kau poaka, i te kutete kau, i te ahu whenua. He nui te hari o toku ngakau i te putanga o enei kupu i te Pirimia no te mea ko te Moari te iwi kua porangi rawa ki tenei mea ki te takaro ara ki te putupooro, ki te hoki, ki te reihi hoiho. I tae mai nga rongo nui i era atu tau ki te purei kirikiti nga maori o Hamoa, pau atu te rua wiki e purei ana. Kua whiti mai taua mate ki Niu Tireni nei, kua pa ki nga hapu purei hoki. Ka kitea he moni, he kai, he taima, mo te takaro kaore nei e kitea mo nga mahi nunui, mo nga mahi totika. Haunga ia nga maori o Hamoa, he panana noa hoki a ratou na kai, he rapaki noa te kakahu, he tihokahoka noa nga whare; kaore pea he reiti, kaore he taake; kaore he pakeha mate-kai whenua o reira.

He pai tonu te takaro ki te waihotia i nga rohe o te takaro, ki te kore e waihotia hei parakuihi, hei tina, hei ti, hei moemoca ki te po, hei karakia i te Ra Tapu. He whakatauki na te pakeha:—

Ko te mahi anake kaore he takaro
Ka ponguru a Tiaki.

Ko te he kei takaro anake ka iti te mahi ka pohara a Tiaki. He nui noa atu te kotahi pureitanga i te wiki, pera me te tikanga a te pakeha.

Kore rawa he ora mo te Maori i te takaro. Ko nga rongo toa o te takaro he memeha, tena ko te toa mahi mo nga wa katoa. No nehe mai rano te whakanui i te toa mahi; kei runga ake i te toa taua, kei runga noa ake i te toa takaro. Kaore he kai, he kakahu, he taonga he whare, e riro mai i te takaro. Ehara i te mea ma te takaro e puru te wahia o te pakeha e hamama mai nei ki o taua toenga whenua. Kai te haere tonu mai nga heke pakeha o tawhiti. Kei te tangi whenua, kei te mate whenua, nga mano tini o te pakeha, kei te pakari haere nga ture reiti; tena ko te Maori kei te mangere, kei te mu, kei te takaro—kei te hoki. E kore ianei te pakeha e arita? Kei rite tatou ki te iwi i kua ra e te Karaipiture, "I noho te iwi ki te kai ki te inu, a whakatika ana ki te takaro." (I Kori. X. 7.); kei rite ranei ki te hunga i mea ra, "He rangimarie, He rangimarie!" i te mea kahore kau he rangimarie. Kei te takaro tatou, kei te huihui ki te matakitaki i nga mea e takaro ana, kei